

MEMORIES

Professor Paweł Piotrowski – an extraordinary personality in the realm of memoirs

WSPOMNIENIA

Dr hab. n. med. Paweł Piotrowski – niezwykła osobowość we wspomnieniach

Katarzyna Mehr^{1, a}

¹ Former employee of the Department of Oral Rehabilitation, Poznan University of Medical Sciences, Poland

^a <https://orcid.org/0000-0003-2629-9613>

DOI: <https://doi.org/10.20883/jofa.76>

* **Corresponding author / Osoba do kontaktu:**

e-mail: katarzynamehr@gmail.com

¹ Były nauczyciel akademicki Kliniki Rehabilitacji Narządu Żucia, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

ABSTRACT

The article presents the biography, numerous achievements and personality characteristics of Professor Paweł Piotrowski (1948–2021). He was an excellent university lecturer and pedagogue, dedicating his profession to the field of dental prosthetics. He has authored and co-authored 102 full-text papers published in scientific journals both in Poland and internationally. Paweł Piotrowski was entrusted with the care of patients after craniofacial tumour operations as an assistant, and he dedicated the rest of his life to this subject. He was the head of the Department of Oral Rehabilitation at PUMS (2004–2015) and additionally in 2007 established the Laboratory of Stomatognathic System Dysfunctions. He was deeply committed to delivering lectures as part of the Postgraduate Course on Facial Aesthetics, as well as conducting numerous courses within various specialisation programs. Moreover, Paweł Piotrowski was characterised by his multifaceted and fascinating personality, and was a unique and exceptional man.

Keywords: Paweł Piotrowski, biography, personal narratives, dentists, dental prosthetics.

STRESZCZENIE

W artykule przedstawiono biogram, liczne osiągnięcia i charakterystykę osobowości dr. hab. n. med. Pawła Piotrowskiego (1948–2021). Był znakomitym nauczycielem akademickim i pedagogiem, poświęcił swoje życie zawodowe dziedzinie protetyki stomatologicznej. Autor i współautor 102 prac pełnotekstowych opublikowanych w czasopismach naukowych w Polsce i zagranicą. Już jako asystent otrzymał zadanie objęcia opieką pacjentów po zabiegach chirurgicznych z powodu nowotworów twarzowej części czaszki i tą tematyką zajmował się do końca. Był kierownikiem Kliniki Rehabilitacji Narządu Żucia UMP (2004–2015), dodatkowo w 2007 roku utworzył Pracownię Zaburzeń Czynnościowych Układu Stomatognatycznego. Z zaangażowaniem prowadził wykłady na Studiach Podyplomowych „Estetyka Twarzy” a także liczne kursy w ramach programów różnych specjalizacji. Ponadto, charakteryzował się wielowymiarową, intrygującą osobowością, był niepowtarzalny.

Słowa kluczowe: Paweł Piotrowski, biografie, wspomnienia, lekarze stomatolodzy, protetyka stomatologiczna.

▲ **Figure 1.** Professor Paweł Piotrowski (1948-2021)
▲ **Rycina 1.** Dr hab. n. med. Paweł Piotrowski (1948-2021)

The autumn season, inevitably linked to the commemoration of All Saints' Day, provides a fitting opportunity to contemplate and honour the departed masters, doctors, and teachers of our respective fields. Certain individuals leave an indelible mark in our memories, even if they did not actively pursue recognition, accolades, and honours during their lifetime.

Professor Paweł Piotrowski was a university lecturer and an excellent pedagogue. He was born on 8 April 1948 in Poznan. After graduating from the Faculty of Dentistry at the Poznan University of Medical Sciences in 1972, he started working at the university and has since dedicated his profession to the field of dental prosthetics. Throughout his career, Paweł Piotrowski has been promoted successively to positions, including assistant, assistant professor, and assistant professor with post-doctoral degree, in the Department of Dental Prosthetics and the Department of Oral Propedeutics and Rehabilitation (**Figure 1**).

He obtained his first specialization in general dentistry in 1977 and his second specialization in dental prosthetics in 1980. In 1981, he attained the degree of Doctor of Philosophy of

Czas jesieni, nieodmiennie związany z uroczystościami Wszystkich Świętych, sprzyja zadumie i refleksjom poświęconym zmarłym mistrzom, lekarzom, nauczycielom zawodu. Niektóre osobowości silnie odciskają się w naszej pamięci, mimo że za życia nie dbały o rozgłos, nagrody i zaszczyty.

Dr hab. n. med. Paweł Piotrowski, nauczyciel akademicki, znakomity pedagog, urodził się 8 kwietnia 1948 roku w Poznaniu. Po ukończeniu kierunku dentystycznego Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu (1972), w Uczelni rozpoczął pracę, wiążąc na zawsze swoją profesję z dziedziną protetyki stomatologicznej. W Zakładzie Protetyki Stomatologicznej oraz w Zakładzie Propedeutyki i Rehabilitacji Stomatologicznej, awansował kolejno na stanowiska asystenta, adiunkta oraz adiunkta ze stopniem dr. habilitowanego (**Rycina 1**).

Uzyskał specjalizację I° ze stomatologii ogólnej (1977) oraz specjalizację II° z protetyki stomatologicznej (1980). W 1981 roku otrzymał stopień doktora nauk medycznych roku na podstawie wyróżnionej rozprawy doktorskiej. W oparciu o rozprawę habilitacyjną „Zastosowanie elastomeru silikonowego połączonego ze stopami dentystycznymi do wyrównania podatności podłoża całkowitych protez zębowych szczęki: badania laboratoryjne i kliniczne” w roku 2003 przyznano mu stopień doktora habilitowanego nauk medycznych.

W 2004 roku, jako kierownik Kliniki Rehabilitacji Narządu Żucia, podjął się tworzenia od nowa jej struktur (**Rycina 2**). Zakres działalności usługowej poszerzył o obszar estetyki twarzy, szczególnie u pacjentów ze skomplikowanymi sytuacjami klinicznymi, tworząc Pracownię Zaburzeń Czynnościowych Układu Stomatognatycznego (2007). Był autorem i współautorem 102 prac pełnotekstowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych w Polsce i za granicą [1].

Będąc członkiem Zarządu Oddziału PTS w Poznaniu (skarbnikiem), za wieloletnie zasługi otrzymał Srebrną i Złotą Odznakę PTS, odznaczenie Bene Meritus oraz Godność Członka Honorowego PTS. Jako członek Okręgowego Sądu Lekarskiego WIL (1994-1997) oraz jako Konsultant Wojewódzki w dziedzinie protetyki stomatologicznej (2007-2009), przyczynił się do wygaszenia konfliktów na linii pacjent-lekarz [2]. Bez cienia konformizmu i koniunkturalizmu angażował się w przywrócenie możliwości specjalizowania się w dziedzinie protetyki stomatologicznej, mając na uwadze przyszłość kliniki. Kierował petycje do decydentów, nie zważając na osobiste porażki.

▲ **Figure 2.** Team of employees of Oral Rehabilitation Department at PUMS (2012)
 ▲ **Rycina 2.** Zespół pracowników Kliniki Rehabilitacji Narządu Żucia UMP (2012)

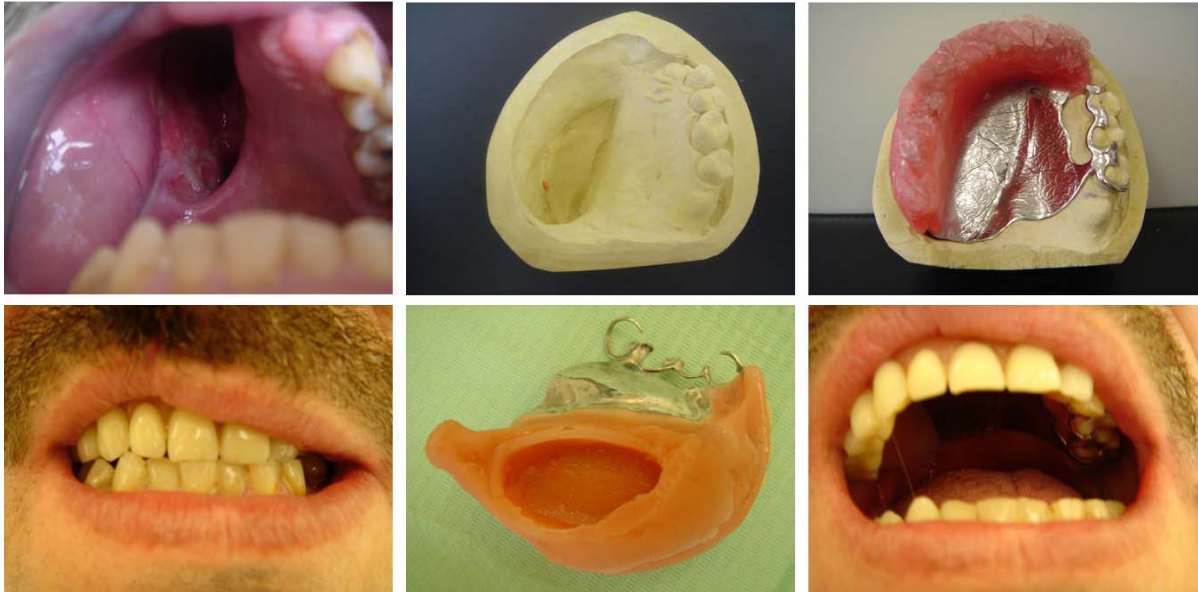
Medical Sciences on the basis of his awarded doctoral thesis. On the basis of his habilitation thesis entitled "*The application of the silicone elastomer bonded to dental alloy to compensate for the mucosal resiliency of complete upper dentures: laboratory and clinical investigations*", he was awarded the Post-doctoral Degree of Medical Sciences in 2003.

Since 2004, he has been the head of the Department of Oral Rehabilitation and has been responsible for building its structures from the ground up (**Figure 2**). He expanded the range of services provided by the department to include facial aesthetics, with a particular focus on patients with complex clinical conditions, through the establishment of the Laboratory of Stomatognathic System Dysfunctions (2007). Paweł Piotrowski has authored and co-authored 102 full-text papers published in scientific journals both in Poland and internationally [1].

As a member of the Board of the Poznan Branch of the Polish Dental Association (PDA), he served as the treasurer. In recognition of his

Lubił, ze wzajemnością, towarzystwo młodych ludzi, poświęcając ogromnie wiele czasu na przygotowanie swoich uczniów do pracy klinicznej. Z zaangażowaniem prowadził wykłady na Studiach Podyplomowych „Estetyka twarzy”, a także liczne kursy w ramach programów różnych specjalizacji.

Już jako asystent otrzymał zadanie objęcia opieką pacjentów po zabiegach chirurgicznych z powodu nowotworów twarzowej części czaszki i tą tematyką zajmował się do końca. W celu opracowania planu leczenia protetycznego, najkorzystniejszego dla pacjenta, zacieśnił współpracę z chirurgami szczękowo-twarzowymi oraz laryngologami, biorąc udział w zabiegach chirurgicznych. Z upływem lat wprowadzał i udoskonalał nowe techniki wykonawstwa protez pooperacyjnych, m.in. z obturatorami, stale pogłębiając znajomość w zakresie materiałoznawstwa (**Rycina 3**). Jako praktyk i perfekcjonista w tym zakresie zyskał uznanie w świecie naukowym. W celu wysokospecjalistycznego leczenia protetycznego do kliniki przybywali

▲ **Figure 3.** Selected stages of treatment performed by Prof. Paweł Piotrowski in a patient after maxillary resection due to cancer. A) intraoral photo - state after stabilisation of prosthetic substrate tissues, extensive defect of the palate on the right side visible; B) master cast of the maxilla; C) metal framework on the model with wax occlusal rim; D) try-in appointment; E) postresection denture with obturator (Molloplast B); F) intraoral photo after insertion of the postresection prosthesis

▲ **Rycina 3.** Wybrane etapy leczenia przeprowadzonego przez dr. hab. Pawła Piotrowskiego u pacjenta po resekcji szczęki z powodu nowotworu. A) zdjęcie wewnątrzustne - stan po ustabilizowaniu się tkanek podłoża protetycznego, widoczny rozległy ubytek podniebienia po stronie prawej; B) model roboczy szczęki; C) struktura metalowa na modelu wraz z woskowym wałem wzornika; D) etap kontroli ustawienia zębów; E) proteza poresekcyjna z obturatorem (Molloplast B); F) zdjęcie wewnątrzustne po osadzeniu protezy poresekcyjnej

long-standing dedication, he was awarded the Silver and Gold Medal of the PDA, the Bene Meritus Medal, and the Honorary Dignity of a PDA Member. Additionally, he served as a member of the District Medical Court of the Greater Poland Chamber of Physicians from 1994 to 1997 and as the Provincial Consultant in Dental Prosthetics from 2007 to 2009 [2]. During his tenure, Paweł Piotrowski played a crucial role in resolving conflicts between patients and doctors. Without a hint of conformity or opportunism, he made efforts to revive the possibility of specialising in dental prosthetics, keeping the future of the department in mind. He tirelessly advocated for this cause, despite facing personal setbacks.

Professor Piotrowski took great pleasure in the company of young individuals and dedicated a significant amount of time to training his staff, specialists, and students for clinical practice. He was deeply committed to delivering lectures as part of the Postgraduate Course on Facial Aesthetics, as well as conducting numerous courses within various specialisation programs.

pacjenci z całego kraju. Nawiązywał dobre relacje z pacjentami onkologicznymi, zapewniał im czas, zrozumienie i wsparcie.

Twarz stanowi najważniejszą część ciała w aspekcie psychologicznego obrazu samego siebie, dlatego dla uzyskania u pacjentów optymalnych efektów terapeutycznych współpracował z psychoonkologami.

W miejscu pracy widoczny na ogół w fartuchu lekarskim, zawsze gotowy nieść pomoc pacjentom. Zawsze kierował się dobrem oraz oczekiwaniami estetycznymi pacjenta (**Rycina 4**).

Dr hab. n. med. Paweł Piotrowski charakteryzował się wielowymiarową, intrygującą osobowością, która poniekąd mogła być implikacją jego kilku wyjątkowych talentów. Uwielbiał inteligentny, nieszkodliwy humor we wszystkich jego odmianach. Często korzystał z technik żartu à rebours, wymagając od rozmówcy szybkiej reakcji. Ze strony interlokutora oczekiwał optymalnej koncentracji uwagi i wtedy rozmowa przypominała grę na korcie tenisowym. Ciężte riposty (jak serwowane piłki), do których nas, pracowników prowokował, sprawiały, że nie był

▲ **Figure 4.** Selected stages of implant-prosthetic treatment carried out by Prof. Paweł Piotrowski on a patient with a missing tooth 21: A) intraoral photo - individual dental implant abutment; B) ceramic prosthetic crown; C) stage of attaching the prosthetic crown to the implant; D) magnified intraoral photo - the implant-prosthetic treatment met the patient's aesthetic expectations

▲ **Rycina 4.** Wybrane etapy leczenia implantoprotetycznego przeprowadzonego przez dr. hab. Pawła Piotrowskiego u pacjenta z brakiem zęba 21: A) zdjęcie wewnątrzustne - indywidualny łącznik protetyczny zamocowany na implancie; B) ceramiczna korona protetyczna; C) etap mocowania korony protetycznej na implancie; D) zdjęcie wewnątrzustne w powiększeniu - leczenie implantoprotetyczne spełniło oczekiwania estetyczne pacjenta

Our Master was entrusted with the care of patients after craniofacial tumour operations as an assistant, and he dedicated the rest of his life to this subject. In order to develop the most beneficial prosthetic treatment plan for patients, he collaborated closely with maxillofacial and ENT surgeons and actively participated in surgical procedures. Throughout the years, he introduced and refined new techniques for creating post-operative prostheses, including those with obturators, and continuously expanded his knowledge of materials science (**Figure 3**). As a dedicated practitioner and perfectionist in this field, Paweł Piotrowski gained recognition in the scientific community. Patients from all over the country sought his highly specialised prosthetic treatment, and he established strong relations-

to występ jednego aktora, ale czasem spektakl z elementami komedii.

Wiele nieprzewidzianych sytuacji, wymagających wystąpienia *ad hoc*, zostało uratowanych dzięki Jego umiejętnościom w zakresie erudycji i retoryki. Swoim niepowtarzalnym głosem o ciekawym tembrze, wraz ze sporą dawką humoru, potrafił oczarować otoczenie.

Charyzmatyczna osobowość o niezwyklej sile, często graniczącej z uporem, a jednocześnie dużej wrażliwości na drugiego człowieka. Odpowiedzialny, najwięcej wymagał jednak od samego siebie. Puryzm językowy i wyostrażający się samokrytycyzm, wraz z ograniczeniami zdrowotnymi, prawdopodobnie stanowiły przeszkodę w ukończeniu wielu rozpoczętych projektów.

hips with oncological patients by offering them time, understanding, and support.

The face is the most significant part of the body concerning psychological self-perception. That is why Paweł Piotrowski has collaborated with psycho-oncologists to attain the best therapeutic outcomes for patients.

Usually seen at work in a white doctor's coat, our master was always ready to help patients. He consistently prioritised the patients' well-being and aesthetic expectations (**Figure 4**).

Paweł Piotrowski was characterised by a multi-faceted and fascinating personality, which could be attributed to his numerous unique talents. He had a deep appreciation for intelligent and non-offensive humour in all its forms. He often employed reverse joking techniques, which required quick reactions from his interlocutors. Paweł Piotrowski expected his conversation partners to possess a high level of attention, turning the conversation into a lively game on the tennis court. His sharp retorts, akin to bounced balls, would provoke us, the employees, turning the interactions from a one-man show, into a comedic performance.

His masterly erudition and rhetoric skills saved many of the unforeseen situations which required an *ad hoc* speech. With his interesting, unique timbre of voice, along with the great sense of humour, he was able to charm all the people around him.

A charismatic individual with exceptional strength, occasionally bordering on stubbornness, yet possessing great sensitivity towards others. Responsible, he consistently demanded the best from himself. Linguistic purism and growing self-criticism, along with health limitations, have likely hindered the completion of many projects that have been started.

It was challenging for him to come to terms with the illness or death of his mentors, colleagues, patients, and friends. He formed emotional connections with individuals, not just his loved ones or his team of employees, but also with shop assistants, hairdressers, or the ladies who maintained his flat. People, rather than social status, held the utmost significance for him. Sociable in direct contact with the other people, coupled with a similar value system, probably influenced him to strengthen his bonds with the people he met. He valued naturalness as well as good manners and he attracted such people.

Our Mentor remembered perfectly every help he received, including from the medical teams during his illness. Perhaps that's why

Trudno oswajał się z chorobą lub śmiercią mentorów, koleżeństwa, pacjentów i znajomych. Emocjonalnie przywiązywał się do ludzi, nie tylko do bliskich czy zespołu pracowników, ale także do sprzedawców, fryzjerek czy pań dbających o porządek w mieszkaniu. Liczył się dla Niego przede wszystkim człowiek, a nie status społeczny. Towarzyskość i bezpośredniość w kontakcie, w połączeniu z podobnym systemem wartości, prawdopodobnie wpływały na zacieśnianie Jego więzi z napotkanymi ludźmi. Cenił naturalność, a jednocześnie kulturę w obyciu i takie osoby przyciągał.

Doskonale pamiętał każdą otrzymaną pomoc, także tę medyczną w czasie jego choroby. Może dlatego żył bez uprzedzeń, wierząc w moc wzajemnej życzliwości i wdzięczności. Jednocześnie cechował się krytycyzmem wobec nieetycznego postępowania.

Zdolności aktorskie pozwalały Mu, mimo długoletniej choroby, zmylić rozmówcę co do Jego stanu zdrowia, a tym samym spędzić miło czas na poprawiającej nastrój pogawędce. Sprawił wrażenie zdrowego, nie skarżył się na dolegliwości.

Był lojalnym szefem, na osobności potrafił szczerze i dosadnie się wypowiedzieć. Jednak na forum bronił swoich pracowników, prawdopodobnie zdając sobie sprawę z natury młodości. Okraszając wypowiedzi nutą sympatii, w łagodny sposób uczył nas dystansu do siebie, nawet w przykrych momentach. Wyróżniał się talentem wzmacniania, motywowania pracowników do pracy. Przed egzaminami, konferencjami wysyłał do nas dowcipne wiadomości podnoszące na duchu.

Sposób dyscyplinowania pracowników odznaczał się szczególną delikatnością. „Puszczając oko” często mawiał „żeby mi to było przedostatni raz”. Zintegrowana osobowość zapewniała, kierowanemu przez siebie zespołowi, poczucie bezpieczeństwa; był spójny w myślach, odczuciach, wypowiedziach i działaniach. Rozwiązywał wiele problemów zgłaszanych przez asystentów na sali klinicznej. Chętnie dzielił się wiedzą, kształcąc dziesiątki specjalistów.

Chciał żyć długo, miał wiele planów, ale stało się inaczej – pozostała pustka. Podobno nie ma ludzi niezastąpionych. Jednak bezdyskusyjnie, był niepowtarzalny. Żyjąc dyskretnie, bez rozgłosu, unikając wywiadów, wrył się w pamięć pracowników, znajomych, wiernych pacjentów, często nietuzinkowych i rozpoznawalnych.

Dr hab. n. med. Paweł Piotrowski odszedł w nocy z 4 na 5 lutego 2021 roku. Mimo ano-

he lived without prejudice, believing in the power of mutual kindness and gratitude. At the same time, he was characterised by criticism of unethical behaviour.

Despite his many years of illness, his acting skills allowed him to deceive his interlocutor about his state of health and thus enjoy a pleasant conversation that lifted their mood. He gave the impression of being healthy and did not complain of any ailments.

Professor Piotrowski was a loyal boss who could speak openly and pointedly in private. In public forums, he always defended his staff, likely because he understood the nature of youth. He added a touch of cordiality to his statements, gently reminding us not to take ourselves too seriously, even in unpleasant moments, with kindness and humour. He was known for his talent in empowering and motivating his employees to work. Prior to exams and conferences, he would send us funny messages to boost our morale.

The way in which the head of department disciplined his staff was characterised by particular gentleness. With a twinkle in his eye, he would often say, "I hope this is the second-to-last time." With his integrated personality, he conveyed a sense of security to the team he led. He was consistent in his thoughts, feelings, statements, and actions. He successfully resolved numerous issues raised by his assistants in the clinical room. He enthusiastically shared his knowledge and trained dozens of specialists.

Paweł Piotrowski had a desire to live a long life and had many plans, but unfortunately, the opposite occurred – a void was created. It is often said that no one is irreplaceable. However, it is undeniable that he was a unique and exceptional man. He lived discreetly, avoiding publicity and interviews, and left a lasting impression on the memories of his staff, friends, and loyal patients, many of whom were notable and recognizable personalities.

Our Mentor, Paweł Piotrowski passed away on the night of February 4th to 5th, 2021. Despite adverse weather conditions and the high incidence of Covid-19, a large number of people attended his funeral, including many young dentists, PUMS staff, and representatives of the PUMS authorities. During the funeral eulogies, his life and numerous achievements were remembered. It was also emphasised that the late Paweł Piotrowski, as a passionate hunter, was an undeniable role model for hunters. By instilling in them the most important ethical values, he taught them that this passion comes with great responsibility.

malii pogodowych i szczytu zachorowań na COVID-19, w pogrzebie uczestniczyły bardzo liczne grupy osób, w tym wielu młodych dentyistów, pracownicy UMP, nie pomijając przedstawicieli Władz UMP. Podczas mów pogrzebowych przywoływano wspomnienia z życia i Jego niezliczone osiągnięcia. Podkreślano także, że śp. Paweł Piotrowski będąc pasjonatem łowiectwa, był wzorem postępowania dla myśliwych. Wpajając im najważniejsze wartości etyczne, nauczał, że ta pasja związana jest z ogromną odpowiedzialnością.

Acknowledgements

Conflict of interest statement

The author declares no conflict of interest.

Funding sources

There are no sources of funding to declare.

Oświadczenia

Oświadczenie dotyczące konfliktu interesów

Autor deklaruje brak konfliktu interesów w autorstwie oraz publikacji pracy.

Źródła finansowania

Autor deklaruje brak źródeł finansowania.

References / Piśmiennictwo

1. Dorocka-Bobkowska B. Wspomnienie o Pawle Piotrowskim. Biul. Inf. WIL 2021;4(315):28. <https://wil.org.pl/wp-content/uploads/wil-04-2021.pdf>.
2. Dorocka-Bobkowska B. Wspomnienie. Dr hab. n. med. Paweł Piotrowski (1948-2021) pro memoria. Protet. Stomatol. 2021;71(1):3-5. <http://www.protetstomatol.pl/Wspomnienie-Dr-hab-n-med-Pawel-Piotrowski-1948-2021-,134844,0,2.html>.

Acceptance for editing: **2-11-2023**

Artykuł przyjęty do redakcji:

Acceptance for publication: **13-11-2023**

Artykuł zaakceptowany do publikacji: